Dosarul nr. 3r-1/24; (2-23180894-02-3r-02012024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (judecător Avasiloaie Tatiana)

D E C I Z I E

04 ianuarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore

examinând recursul declarat de Cheptene Zaharia, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani 22 decembrie 2023, prin care în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Cheptene Zaharia către Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova, Consiliul Electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1, Consiliul electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr. 1/11, mun. Chișinău, persoană terță Zaporojan Angela, cu privire la contestarea actelor administrative, invalidarea rezultatelor alegerilor, sancționarea și excluderea concurentului electoral Zaporojan Angela și dispunerea desfășurării alegerilor locale repetate în satul Colonița,

a constatat:

Circumstanțele cauzei:

La data de 18 decembrie 2023 Cheptene Zaharia a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale a Republicii Moldova, Consiliului Electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1, Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr. 1/11, mun. Chișinău, solicitând anularea hotărârii nr.39 din 06 decembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr. 1/11, mun. Chișinău, anularea hotărârii nr.40 din 06 decembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr. 1/11, mun. Chișinău, invalidarea alegerilor locale generale desfășurate în satul Colonița la data de 05 noiembrie 2023, sancționarea și excluderea din cursa electorală a candidatului la funcția de Primar din partea Partidului Politic Mișcarea de Alternativă Națională – Zaporojan Angela, desfășurarea alegerilor locale repetate în satul Colonița.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 22 decembrie 2023, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Cheptene Zaharia (f.d. 93-96).

Solicitarea recurentului:

La data de 26 decembrie 2023 Cheptene Zaharia a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 22 decembrie 2023, solicitând anularea încheierii primei instanțe, cu admiterea pretențiilor din cerere de chemare în judecată sau transmiterea cauzei la rejudecare în prima instanță. (f.d. 99-109)

Comunicarea actelor:

Colegiul judiciar a notificat intimații și terțul despre depunerea recursului, oferindu-le un termen pentru prezentarea referințe.

La data de 04 ianuarie 2024 reprezentantul terțului Zaporojan Angela, avocatul Barașianț Mariana a depus referința, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, ca fiind depus după expirarea termenului stabilit de Lege.

La data de 04 ianuarie 2024 Președintele Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr. 1/11, mun. Chișinău, Braghiș Vasile a depus referința, solicitând respingerea recursului și menținerea încheierii primei instanțe.

La data de 04 ianuarie 2024 reprezentantul intimatului Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova a depus referința, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, ca fiind depus după expirarea termenului stabilit de Lege.

Aprecierea instanței de recurs:

La data de 02 ianuarie 2024, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu spre examinare în ordine de recurs judecătorului-raportor Dașchevici Grigore.

Analizând materialele cauzei și opiniile participanților, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide despre necesitatea adoptării unei soluții de inadmisibilitate a recursului declarat de Cheptene Zaharia, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 22 decembrie 2023, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 241 Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs, pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile judecătorești nici o cale de atac. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului (la caz, admisibilitatea recursului). Apelul (recursul) se declară inadmisibil în special când apelul (recursul) a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, **dacă legea nu stabilește un termen mai mic**.

Conform art. 95 alin. (1) și (8) din Codul electoral, (1) În perioada electorală, termenul general de depunere a contestaţiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârşită acţiunea, a fost identificată inacţiunea sau a fost adoptată hotărârea. [...] (8) Înaintarea acţiunilor în contencios administrativ, precum şi exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătoreşti se efectuează în termenul stabilit la alin.(1).

În conformitate cu prevederile art. 97 Cod administrativ, (1) Notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. (3) Autoritatea

publică poate alege între următoarele forme de notificare: […] d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Conform art. 110/1 alin. (1) Cod administrativ, (1) Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronica este echivalentă cu notificarea de substituire prin introducerea în cutia poștală.

Din interpretarea coroborată a acestor prevederi legale, Completul specializat notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

După cum denotă probatoriul cauzei, încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 22 decembrie 2023, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Cheptene Zaharia, a fost comunicată recurentului la data de 22 decembrie 2023 la adresa electronică *****@gmail.com (adresa electronică indicată ca adresă de contact în cererea de chemare în judecată - f.d. 4), fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d. 98).

În circumstanțele descrise, termenul limită de prezentare a recursului, pentru recurentul Cheptene Zaharia, a expirat de drept la data de 25 decembrie 2023. Or, chiar dacă conform art. 111 alin. (1) lit. i1) din Codul muncii (1) În Republica Moldova zile de sărbătoare nelucrătoare sînt: […] i1) 25 decembrie – Naşterea lui Iisus Hristos (Crăciunul pe stil nou), acest fapt nu poate influența asupra calculării termenului de depunere a recursului, asta deoarece, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1), (2) din Codul electoral, (1) În sensul prezentului cod, referinţa la zi (zile) în vederea calculării termenelor pentru efectuarea procedurilor şi acţiunilor electorale se consideră referinţa la o zi calendaristică, respectiv, la zile calendaristice, cu excepţia stabilirii exprese a termenelor în zile lucrătoare. Dacă calcularea termenelor este determinată de ziua alegerilor, aceasta din urmă nu se include în calcul. (2) La calcularea termenelor pentru efectuarea procedurilor şi acţiunilor electorale se includ şi zilele de sărbătoare nelucrătoare, precum şi cele declarate de odihnă, conform Codului muncii.

Așadar, se menționează că cererea de recurs a fost depusă la data de 26 decembrie 2023 (f.d. 99-109), fapt ce denotă exercitarea acestei căi de atac cu încălcarea termenului stabilit de art. 242 Cod administrativ în coroborare cu art. 95 alin. (1), (8) din Codul electoral.

Or, legiuitorul a determinat expres că dreptul la depunerea recursului este limitat la un anumit interval și anume 03 zile de la data adoptării încheierii, chiar dacă acest termen expiră în zi de odihnă sau zi de sărbătoare nelucrătoare.

Cu atât mai mult, atât în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de recurs Cheptene Zaharia a indicat ca adresa de contact – poșta electronică, fapt care denotă că aceasta este activă, respectiv, recurentul a avut posibilitate să expedieze recursul în adresa instanței de judecată prin intermediul poștei electronice la data de 25 decembrie 2023, acțiune care nu a fost întreprinsă de recurent.

În context, este de notat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligentă derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Sub acest aspect, Colegiul judiciar remarcă faptul că încheierea contestată a fost adoptată și notificată recurentului Cheptene Zaharia prin intermediul poștei electronice la data de 22 decembrie 2023, ultimul având obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat, care în consecință a generat

depunerea tardivă a recursului.

De altfel, Colegiul reține că în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În această ordine de idei, Colegiul amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeana a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță" nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Având în vedere cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că recursul este depus în afara termenului legal, iar recurentul nu a formulat vreo cerere de repunere în termen, din care motive necesită a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. art. 95 alin. (1), (8), art. 12 alin. (1), (2) Cod electoral, art. art. 242, 243 alin. (1) lit. a), 236 alin. (2) ale Codului administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se declară inadmisibil recursul depus de Cheptene Zaharia, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani 22 decembrie 2023, din motivul depunerii recursului în afara termenului legal.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore